

چکیده

موضوع تحقیق پایانی نقد و بررسی حرمت توسل از دیدگاه وهابیت است .

امروزه برخی از دشمنان مسلمانان بالاخص دشمنان شیعه اعتقادات دینی باطل خود را با ظاهری فریبنده و حق نما به دیگران عرضه کرده و با ایجاد شبهه همراه با ادله ی سطحی، به ویران نمودن اعتقادات دینی مسلمانان می پردازند. یکی از راه های مقابله با آنها ایجاد روشنفکری و بیان حقیقت ناب با ادله ی قاطع در میان مسلمانان است.

از این رو سعی نمودم تحقیق پایانی را در موضوع نامبرده ارائه دهم. مقصود از توسل که یکی از اعتقادات مسلمانان می باشد آن است که بنده چیزی یا شخصی را نزد خداوند واسطه قرار دهد تا وسیله قربش به خدا گردد. وهابیت نام فرقه ای است که منسوب به مؤسس خود محمد بن عبدالوهاب بن سلیمان نجدی می باشد که با ادعای احیای توحید در دین اسلام، در قرن دوازدهم شکل گرفته و به مقابله با دیگر مسلمانان پرداخت. محمد بن عبدالوهاب پس از پیوند با خاندان سعود و قدرتمند شدن در جهت رسیدن به اهداف خود در طول تاریخ جنایات بسیاری از جمله، کشتار شیعیان کربلا، حمله طائف، تخریب آثار بزرگان و صدها عمل زشت دیگر انجام داده است.

آنها بر این باورند که توسل حرام است چرا که هیچ کس جز خداوند قادر بر انجام اعمالی از قبیل شفای مریض، ادای دین، بر آوردن حاجات و... نیست و هر کس به آن معتقد باشد، مشرک است. آنها برای اثبات ادعای خود آیات قرآنی متعددی نظیر آیه 18 سوره ی جن «فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا»؛ «با خدا دیگری را نخوانید» را آورده اند و بیان می دارند که مردگان بعد از مرگ ارتباطی با این عالم نداشته و قادر به انجام چیزی نخواهند بود در پاسخ به این شبهه در ابتدا بیان می کنیم که اصالت انسان به روح اوست و بعد از مرگ روح او باقی است. این مسئله را آیات قرآن متذکر شده است.

آیاتی را که آن‌ها در حرمت توسل آورده‌اند، مربوط به بت پرستان و مشرکان می‌باشد و از سویی آیاتی از قرآن مانند آیه ی 25 سوره مائده اتخاذ وسیله برای کسب قرب الهی را جایز دانسته است.

در ادامه باید بیان کرد نه تنها عقل این عمل را مذموم نمی‌داند بلکه روایات متعددی همچون توسل حضرت آدم (عَلَيْهِ السَّلَام) به رسول اکرم (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) قبل از خلقت، توسل نابینا به پیامبر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) و شفای چشمان او و غیر این روایات دلیلی بر رد تحریم توسل است و عمل صحابه نیز همچون توسل بلال بن حارث به پیامبر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ) در زمان خشکسالی دلیل دیگری بر جواز توسل است .

این تحقیق از سه بخش با عنوان 1- مفهوم شناسی و تاریخچه وهابیت 2- دلایل حرمت توسل 3- رد دلایل حرمت توسل ، تشکیل شده که در مجموع دارای 9 فصل می‌باشد.

در این تحقیق سعی شده از کتابهای روایی، تفسیری، تاریخی و ملل و نحل استفاده شود. از جمله دستاوردهای شخصی این پژوهش، افزایش سطح آگاهی و بالارفتن توان پاسخ‌گویی به شبهه‌ی حرمت توسل بوده و امید است با گسترش این نوع فعالیت‌های پژوهشی، زمینه‌ی رشد فکری جوانان فراهم گردیده تا با داشتن اعتقاداتی صحیح همراه با استدلال‌های قوی در برابر شبهه افکنی‌های دشمنان دچار لغزش نگردند.

کلید واژه ها: توسل، وهابیت، تکفیر، حرمت، ابن تیمیه، شیعه، محمدبن عبدالوهاب، ادله ی حرمت

توسل، ادله ی جواز توسل.